

Ιερά και Βασιλική Μονή του Θεοβάδιστου Όρους Σινά

/ [Πεμπτουσία](#)

Η Σιναΐτική χερσόνησος

Το Σινά είναι σημείο συναντήσεως δύο ηπείρων και διαχωριστική γραμμή δύο θαλασσών. Η χερσόνησος, που συχνά περιγράφεται ανακριβώς ως «24000 τετραγωνικά μίλια αχρήστου γης» είναι η πύλη μεταξύ Αφρικής και Ασίας και η γέφυρα μεταξύ Μεσογείου και Ερυθράς θαλάσσης, δηλαδή του συντομότερου δρόμου από την Ευρώπη προς τον Ινδικόν ωκεανό και την άπω Ανατολή. Εκ πρώτης όψεως το Σινά φαίνεται δυσπρόσιτο, γεμάτο άγονα και βραχώδη όρη. Η γη είναι ακατάλληλη για καλλιέργεια και οι βροχές πολύ λίγες, πολλή η ζέστη την ημέρα και πολύ το κρύο τη νύκτα. Εν τούτοις το Σινά δεν είναι μία έρημος μονότονη και ενιαία. Το βόρειο τμήμα από το Ελ Αρίς μέχρι την διώρυγα του Σουέζ αποτελείται από μεγάλες αμμώδεις εκτάσεις, που διέσχισαν επανειλημμένα στο παρελθόν μεγάλοι στρατοί. Η περιοχή Ελ Τιχ στο κέντρο της χερσονήσου είναι ένα ευρύ ασβεστολιθικό οροπέδιο. Το νοτιότερο τμήμα εντός της τριγωνικής απολήξεως

της χερσονήσου καταλαμβάνεται από γρανιτώδη, απόκρημνα όρη από τα οποία τα σημαντικότερα είναι το όρος Σινά, το όρος της αγ. Αικατερίνης, το όρος της αγ. Επιστήμης, το όρος Σερμπάλ και το Ουμ Σωμάρ. Από αυτή την περιοχή πέρασε πριν από 35 αιώνες ο λαός του Ισραήλ. Το ερημικό μεγαλείο του Σινά έχει μία σαγηνευτική ωραιότητα, που παρέμεινε αμόλυντη από το σύγχρονο κόσμο. Λίγοι άνθρωποι ζουν σ' αυτήν την έρημο. Εκτός των παραλιακών πόλεων, η χερσόνησος κατοικείται από λίγους Βεδουίνους, οι οποίοι κατορθώνουν να ζουν από τα μικρά κοπάδια τους, λίγα κηπευτικά και χουρμάδες, καθώς και τους Μοναχούς της Ι. Μ. Σινά. Το υπέδαφος, όμως της πτωχότατης αυτής ερήμου, είναι πλουσιότατο σε πετρελαιοειδή και άλλα ορυκτά, που προσήλκυσαν τον άνθρωπον από την εποχή των αρχαίων Αιγυπτίων.

Η πνευματική κληρονομιά του Σινά

Μερικοί επιστήμονες λένε ότι το Σινά πήρε την ονομασία του από το Σημιτικό σεν, που σημαίνει δόντι, από το σχήμα των ορέων. Άλλοι πάλι αναφέρουν την Σιν, τη θεά της σελήνης, που τιμόταν από τους προϊστορικούς κατοίκους της ερήμου. Στο Σινά λατρεύονταν και πολλοί άλλοι θεοί. μεταξύ των οποίων και ο Ελ Ελιόν (Ύψιστος Θεός), του οποίου ιερέυς στη Μαδιάμ ήταν ο Ιοθώρ (Εξ.Β', 16). Κατά την αγία Γραφή στην ηλικία των σαράντα ετών, ο Μωϋσής εγκατέλειψε την Αίγυπτο και ήλθε στο όρος Χωρήβ και έδώ βρήκε τις επτά θυγατέρες του Ιοθώρ να ποτίζουν το κοπάδι τους στην πηγή, η οποία υπάρχει μέχρι σήμερα στη βόρεια πλευρά του Καθολικού της Μονής. Ο Μωυσής νυμφεύθηκε μια από τις θυγατέρες του Ιοθώρ και έζησε σαράντα χρόνια με τον πενθερό του, ποιμαίνοντας τα κοπάδια του και καθαρίζοντας τη ψυχή του στην ησυχία και απομόνωση της ερήμου του Σινά. Εδώ ο Θεός αποκαλύφθηκε στον Μωϋσή στο θαύμα της φλεγόμενης Βάτου και τον διέταξε να επιστρέψει στην Αίγυπτο και να φέρει τον Ισραήλ στο όρος Χωρήβ για να Τον λατρεύσουν. Ο Ισραήλ διέσχισε το Σινά τον 13ον αιώνα π. Χ. καθ' όδον από την δουλεία των Αιγυπτίων προς την Χαναάν, τη γη της επαγγελίας. Μετά από πορεία πενήντα ημερών οι Εβραίοι έφθασαν στο όρος Χωρήβ, όπου έλαβαν από τον Θεό το Νόμο, το θεμέλιο, επί του οποίου κλήθηκαν να οικοδομήσουν τη θρησκευτική και κοινωνική τους οργάνωση. Εξακόσια χρόνια αργότερα ένας άλλος μεγάλος προφήτης του Ισραήλ, ο Ηλίας, ήλθε σ' αυτόν τον τόπο για να σωθεί από την οργή της βασίλισσας Ιεζάβελ. Σήμερα μέσα στο παρεκκλήσιο του προφήτου Ηλιού, στο όρος Σινά, μπορεί κανείς να δει το σπήλαιο, όπου ο Ηλίας κατοικούσε και αξιώθηκε να συνομιλήσει με τον Θεό. (Γ Βασιλ. ΙΘ'. 9-15).

Οι πρώτοι μοναχοί στο Σινά

Ο πόθος να βρίσκονται κοντά στον Θεό και μακριά από τους διωγμούς της

ειδωλολατρικής Ρώμης έφερε στο Σίνα πολλούς από τους πρώτους Χριστιανούς, οι οποίοι ζητούσαν ησυχία, σιωπή, απομόνωση και αγιότητα, Από τον 3ον αιώνα μ.Χ. και μετά, δημιουργήθηκαν μικρές μοναστικές κοινότητες σε ιερούς τόπους γύρω από το όρος Χωρήβ, όπως ο τόπος της φλεγόμενης Βάτου, στη Φαράν και άλλα μέρη του νοτίου Σινά. Οι πρώτοι μοναχοί υπέφεραν μονίμως στερήσεις. Η φύση ήταν εχθρική προς τον άνθρωπο και πολλοί έπεσαν θύματα των επιδρομών ληστών. Συνέχισαν όμως να κατοικούν στο Σινά. Οι πρώτοι αυτοί μοναχοί ήσαν αυτάρκεις ερημίτες, που ζούσαν μόνοι μέσα σε σπήλαια με μεγάλη φτώχεια, προσευχόμενοι. Συνέρχονταν όμως όλοι τις Κυριακές στον τόπο της φλεγόμενης Βάτου, στο Κυριακό, για να ακούσουν πνευματικό λόγο από τον ηγούμενό τους και να λάβουν την θεία Κοινωνία. Εξαιτίας του αγίου βίου τους οι Χριστιανοί ερημίτες ήσαν φυσικοί ιεραπόστολοι μεταξύ των ειδωλολατρικών φυλών του Σινά. Έτσι κατά την εποχή της Αραβικής κατακτήσεως, τον 7ον αιώνα, οι περισσότεροι από τους ντόπιους ήσαν Χριστιανοί. Οι μοναχοί του Σινά ζήτησαν από την μητέρα του αγ. Κωνσταντίνου, την αυτοκράτειρα αγία Ελένη, να τους προστατεύσει. Πράγματι, το 330 μ.Χ, η αγία Ελένη έκτισε στον τόπο της φλεγόμενης Βάτου ένα μικρό ναό, αφιερωμένο στην Θεοτόκο και ένα πύργο για να χρησιμεύει ως καταφύγιο των μοναχών, Προσκυνητές του τέλους του 4ου αιώνα αναφέρουν, ότι υπήρχε σημαντική και ανθούσα κοινότητα μοναχών στο Σινά.

Ιστορικά δεδομένα

Ιουστινιανός. — Η Μονή υπό την προστασία των Βυζαντινών αυτοκρατόρων.

Μία νέα περίοδος του μοναχισμού στο Σινά αρχίζει τον 6ον αιώνα, όταν ο αυτοκράτορας Ιουστινιανός (527-565 μ.Χ.) διέταξε την κατασκευή ενός μεγάλου και ισχυρού φρουρίου, που να περικλείει τα κτίσματα της αγ. Ελένης, ενός μεγάλου ναού και κελλίων για τους μοναχούς. Ο Ιουστινιανός προέβλεψε επίσης για την μόνιμη εγκατάσταση στρατιωτών, που να υπερασπίζονται τους μοναχούς, καθώς και για επαρκή σιτηρέσια από την Αίγυπτο. Ελληνικές επιγραφές στις δοκούς της στέγης του ναού μνημονεύουν τα ονόματα του Ιουστινιανού, της συζύγου του Θεοδώρας και του αρχιτέκτονα Στεφάνου. Ο Προκόπιος, ο ιστορικός του αυτοκράτορα, δίδει μία σύγχρονη μαρτυρία στο βιβλίο του «Περί κτισμάτων». Ένα άλλο χειρόγραφο, διατηρούμενο στη Βιβλιοθήκη της Μονής, η «Αραβική Χρονογραφία» του Πατριάρχη Αλεξανδρείας Ευτυχίου (9ος αι.), είναι μία άλλη πηγή, αναφερόμενη στην ανέγερση της Μονής, χρονολογικά όμως απομακρυσμένη από τα γεγονότα. Όπως η αγία Ελένη, έτσι και ο Ιουστινιανός αφιέρωσε τον ναό και τη Μονή στη Θεοτόκο, διότι κατά την ερμηνεία των Πατέρων της Εκκλησίας, η φλεγόμενη Βάτος είναι ένα σύμβολο του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, και όπως η

Βάτος «εφλέγετο, αλλά δεν κατεκαίετο», έτσι και η Παναγία, που ήταν ένα ανθρώπινο πλάσμα, συνέλαβε στα σπλάχνα της το πυρ της θεότητας και δεν κατακάηκε, αλλά γέννησε τον Κύριο και παρέμεινε παρθένος. Περί το τέλος του 6ου αιώνα, μετά τον θάνατο του Ιουστινιανού και μερικές δεκαετίες μετά την ανέγερση του Ναού, έγινε ένα περίφημο έργο τέχνης, με φροντίδα των Πατέρων της Μονής: το μωσαϊκό της Μεταμορφώσεως του Ιησού Χριστού. Η σημασία του μωσαϊκού για τους πατέρες της Μονής είναι φανερή, και μάλιστα όταν σκεφθεί κανείς, ότι και οι δύο Προφήτες που μίλησαν με τον Κύριο κατά την θεία Μεταμόρφωση, ο Μωϋσής και ο Ηλίας, είχαν ακούσει τη φωνή του και είχαν αξιωθεί να Τον δουν πριν από αιώνες επάνω σε αυτό εδώ το όρος Χωρήβ. Έτσι, ο Ναός ονομάστηκε αργότερα, «Ναός της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Χριστού» και η ονομασία αυτή είναι και σήμερα η επίσημη. Περί το τέλος αυτής της περιόδου ο Θεός έκανε ένα αξιοζήλευτο δώρο στη Μονή: Τα άγια λείψανα της αγίας Αικατερίνης, τα οποία βρέθηκαν στο όρος, που φέρει σήμερα το όνομά της.

Η Αραβική κατάκτηση

Σύμφωνα με την παράδοση οι Πατέρες της Μονής έστειλαν μία πρεσβεία στη Μεδίνα το 625 μ.Χ. για να ζητήσουν από τον Μωάμεθ πολιτική προστασία. Ο Μωάμεθ ενέκρινε τα αιτήματα και υπέγραψε με την παλάμη του, «εις βοήθειαν των Χριστιανών» τον περίφημο Αχτιναμέ, με τον οποίο διεκήρυσσε, ότι οι Μουσουλμάνοι οφείλουν να υπερασπίζονται τους μοναχούς και να μην εισπράττουν απ' αυτούς φόρους. Ένα αντίγραφο του Αχτιναμέ εκτίθεται σήμερα στην Πινακοθήκη της Μονής. Λέγεται, ότι ο Μωάμεθ επισκέφθηκε και την Μονή κατά τις εμπορικές του περιοδείες· τούτο είναι πιθανόν, διότι το Κοράνιο μνημονεύει τους ιερούς τόπους του Σινά. Έτσι όταν η χερσόνησος Σινά περιήλθε στην κυριαρχία των Αράβων το 641 μ.Χ. η Μονή συνέχισε το βίο της ανενόχλητη, όμως ο αριθμός των μοναχών άρχισε να ελαττώνεται, και στην αρχή του 9ου αιώνα είχαν μείνει μόνον τριάντα. Πολλοί χριστιανοί του Σινά αρνήθηκαν την πίστη τους και έγιναν Μουσουλμάνοι και άλλοι έφυγαν. Το τζαμί, που μένει έως σήμερα ως μουσειακό κτίσμα, κτίσθηκε πιθανώς τον 11ο αιώνα σε δυσχερείς περιόδους για τη Μονή.

Οι Σταυροφόροι

Η παρουσία των Σταυροφόρων στο Σινά (1099-1270 μ.Χ.) ήταν μία φωτεινή ανάπαυλα για τη Μονή, η οποία έγινε πλέον προσιτή στους Ευρωπαίους προσκυνητές. Ένα ιδιαίτερο τάγμα Σιναϊτών Σταυροφόρων ανέλαβε την προστασία της και την οικονομική ενίσχυση, όσες φορές χρειάζονταν. Η ξύλινη πύλη του νάρθηκα του Καθολικού της Μονής και οι λατινικές επιγραφές στην πάλαια Τράπεζα είναι ιστορικά υπολείμματα αυτής της περιόδου.

Οι Οθωμανοί

Μετά από μία δύσκολη περίοδο υπό τους Μαμελούκους, η Οθωμανική κατάκτηση της Αιγύπτου και του Σινά από τον σουλτάνο Σελήμ τον Α΄ το 1517 μ.Χ, έφερε στη Μονή ένα νέο προστάτη. Η Τουρκική εξουσία σεβάσθηκε τα δικαιώματα της Μονής, ο δε Αρχιεπίσκοπός της απολάμβανε ιδιαίτερας τιμής. Οι Χριστιανοί βασιλείς της Ευρώπης ακολούθησαν το παράδειγμα του Σουλτάνου και έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη Μονή, συνεισφέροντας χρηματικά ποσά και συμβάλλοντας στη διατήρηση των κτημάτων της Μονής σε διάφορες χώρες του κόσμου. Κατά τον 17ο αιώνα η Μονή είχε εκτεταμένη πολιτιστική και εκπαιδευτική δράση και έκτος της Σιναϊτικής χερσονήσου στην Τουρκοκρατούμενη Ελλάδα π.χ. περίφημη ήταν ή Σχολή Γραμμάτων και Ζωγραφικής στο Ηράκλειο Κρήτης, όπου εκπαιδεύθηκαν μερικοί από τους μεγαλύτερους άνδρες της εποχής. Αλλά και σε άλλες χώρες (Αίγυπτο. Τουρκία. Παλαιστίνη, Ρουμανία, Ρωσία, Ινδία κ.λπ.), όπου βρίσκονταν Σιναϊτικά μετόχια εξελίσσονταν σε αληθινά πνευματικά κέντρα.

Ναπολέον

Όταν ο Ναπολέον κατέκτησε την Αίγυπτο (1797-1804) έλαβε και αυτός την Μονή υπό την προστασία του και χορήγησε το «Ασφαλιστήριο Έγγραφο», το οποίο εκτίθεται σήμερα στην Πινακοθήκη της Μονής. Ανέλαβε επίσης και την ανοικοδόμηση του βορείου τείχους της Μονής, το οποίον είχε καταπέσει το 1798 μετά από καταρρακτώδη βροχή. Το δεύτερον μισό του 19ου αιώνα και το πρώτον του 20ου δεν ήσαν ευνοϊκές περιοδοι για τη Μονή, διότι έχασε όλη την περιουσία της στη Ρωσία, τη Ρουμανία, την Τουρκία, την Κύπρο και αλλού. Εν τούτοις, κατορθώνει να διατηρεί την φιλανθρωπική και πνευματική της δράση. Το 1966 γιόρτασε την 1400η επέτειο της ιδρύσεώς της, με την παρουσία αντιπροσώπων όλων των Ορθοδόξων Εκκλησιών ως και του Βασιλέως της Ελλάδος Κωνσταντίνου.

Το Φρούριο του Ιουστινιανού.

Το τείχος της Μονής κτίσθηκε από τον αρχιτέκτονα του Ιουστινιανού Στέφανο Αϊλίσιον, για να προστατεύσει τους μοναχούς, που κατοικούσαν γύρω από τη φλεγόμενη Βάτο από τις επιδρομές βαρβάρων και ληστών. Το τείχος από τη βόρεια πλευρά επανειλημμένως έπαθε ζημιές από τήν υγρασία, κατά το 1798 κατέπεσε τελείως το εξωτερικό μέρος του από καταρρακτώδη βροχή και ανεγέρθηκε πάλι το 1801 από τις δυνάμεις κατοχής του Ναπολέοντα. Το ύψος του τείχους ποικίλει από 10 μέχρι 20 μέτρα και το πάχος φθάνει σε ορισμένα σημεία τα 2 έως 3 μέτρα. Στη δυτική πλευρά του φρουρίου βρίσκεται η αρχαία είσοδος, η οποία σήμερα δεν χρησιμοποιείται. Επάνω από αυτήν υπάρχει ένα παρατηρητήριο,

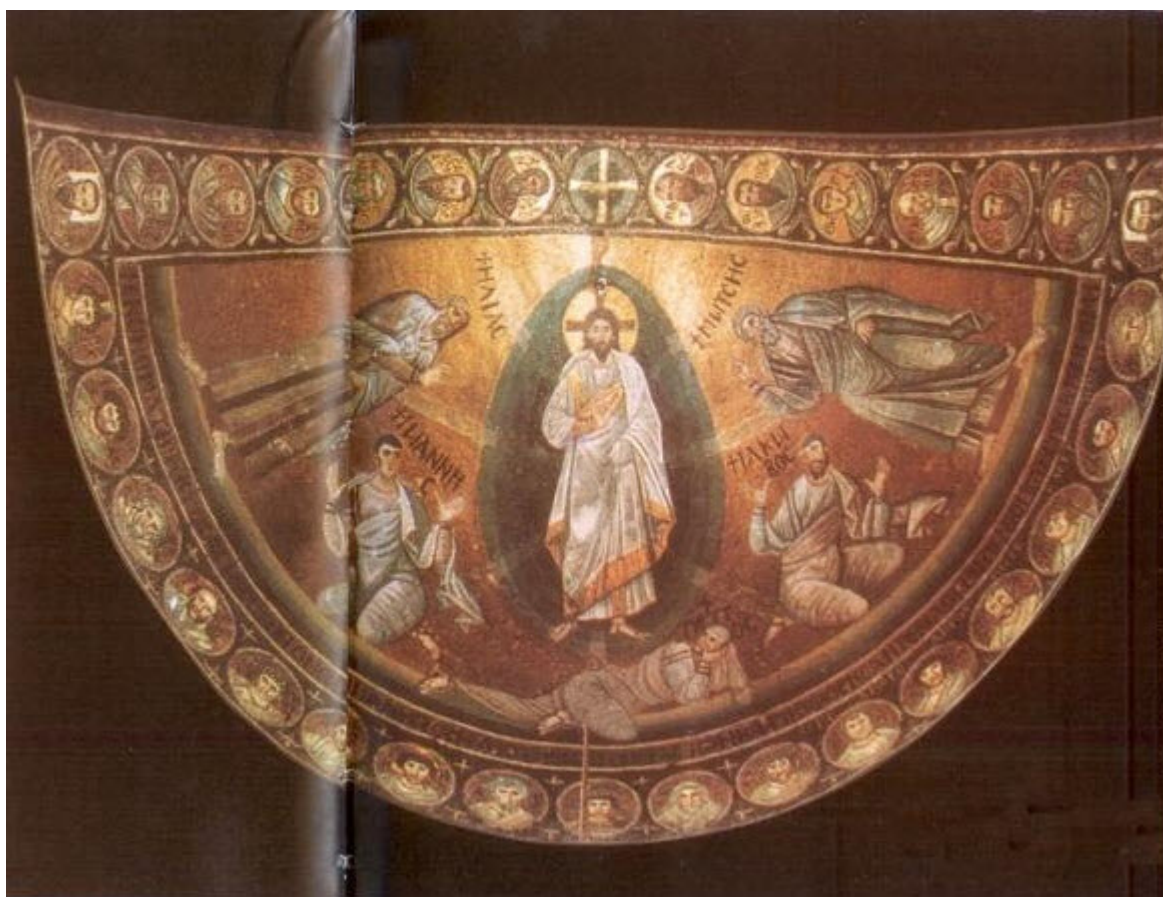
για να παρακολουθεί κανείς τα όσα συμβαίνουν έξω από αυτήν και εν' ανάγκη να αμύνεται κατά των επιδρομών. Σήμερα βρίσκεται σε χρήση μία άλλη στενή είσοδος, επίσης αρχαία, που κλείνεται από τρεις σιδερένιες θύρες. Κατά μήκος της εσωτερικής προσόψεως του φρουρίου κτίσθηκαν τα κελλιά των μοναχών και διάφορα άλλα οικοδομήματα, Εντός των τειχών βρίσκονται σήμερα δώδεκα παρεκκλήσια και εντός του Καθολικού της Μονής άλλα εννέα. Για την ισοπέδωση του ανωμάλου και επικλινούς εδάφους κτίσθηκαν ισχυρά τόξα και κυλινδρικοί θόλοι, όπου βασίσθηκαν τα δάπεδα των κελλίων και των παρεκκλησίων. Πλέον των 20 θόλων και 40 τόξων σώζονται ακόμη στο ιστορικό αυτό φρούριο. Το 1951 κτίσθηκε στα θεμέλια της νότιας πλευράς του τείχους η νέα πτέρυγα της Μονής, που στεγάζει τη Βιβλιοθήκη, την Πινακοθήκη, την νέα Τράπεζα των μοναχών και το διαμέρισμα του Αρχιεπισκόπου. Κατά μήκος της εσωτερικής προσόψεως της δυτικής πλευράς του τείχους κτίσθηκε επίσης ο Ξενώνας της Μονής.

Το Καθολικό

Συγχρόνως με τα τείχη της Μονής κτίσθηκε και ο Ναός στην βορειοανατολική γωνία του φρουρίου από τον ίδιον αρχιτέκτονα, τον Στέφανο Αϊλίσιο. Θεμελιώθηκε το 542 μ.Χ. και περατώθηκε μετά από εννέα χρόνια. Ο ναός της άγιας Βάτου ενσωματώθηκε στο κτίριο. Το Καθολικό είναι ένα γρανιτένιο οικοδόμημα, σε ρυθμό τρίκλιτου Βασιλικής, με Νάρθηκα, κυρίως Ναό και ιερό Βήμα. Οι τοίχοι, οι κίονες, η ξύλινη στέγη, το Μωσαϊκό και οι επιγραφές είναι από την εποχή του Ιουστινιανού. Η αρχαία στέγη καλύπτεται σήμερα από ένα ξύλινο οριζόντιο

φάτνωμα του 18ου αιώνα. Οι άγιες εικόνες χρονολογούνται από τον 6ο αιώνα και εξής. Ο εσωτερικός διάκοσμος του Ιερού Βήματος και του κυρίως Ναού, το Εικονοστάσι και το δάπεδο είναι του 17ου και του 18ου αιώνα. Οι ξυλόγλυπτες πύλες του κυρίως Ναού είναι οι αρχικές, του 6ου αιώνα· πάνω απ' αυτές υπάρχει μία επιγραφή: «Αύτη η πύλη Κυρίου, δίκαιοι εισελεύσονται εν αυτή» (Ψαλμ. ΡΙΖ', 21). Είναι δε σκαλισμένες σε κέδρους του Λιβάνου, όπου αναπαρίστανται άνθη, καρποί και ζώα τού Παραδείσου. Οι πύλες του Νάρθηκα έγιναν τον 11ο αιώνα από τους Σταυροφόρους. Εντός του κυρίως Ναού υπάρχουν δώδεκα κίονες, που είναι γρανιτένιοι μονόλιθοι καλυμμένοι με μεταγενέστερο επίχρισμα και γρανιτένιο ανάγλυφο κιονόκρανο, όπου αναπαρίστανται Σταυροί, Αμνοί (σύμβολα του Ιησού Χριστού), φυτά και φρούτα. Σε κάθε κίονα υπάρχει μία εικόνα, που αναπαριστά τους άγιους ενός μηνός και χαμηλότερα, εντός θυλάκου στο γρανίτη, σφραγισμένου με το σημείο του Σταυρού, ευρίσκονται τα ιερά λείψανα των ιδίων άγιων. Κατά μήκος κάθε κλίτους υπάρχουν τρία παρεκκλήσια και ένα σκευοφυλάκιο. Στις δύο πλευρές της αψίδας του ιερού Βήματος υπάρχουν ακόμη δύο παρεκκλήσια και πίσω από αυτήν το παρεκκλήσιο της άγιας Βάτου.

Το Μωσαϊκό της Μεταμορφώσεως

Στην αψίδα του ιερού Βήματος υπάρχει και σώζεται σε άριστη κατάσταση το περίφημο μωσαϊκό της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Χριστού. Είναι το

αρχαιότερο και ένα από τα ωραιότερα μωσαϊκά της Ανατολικής Εκκλησίας. Η τεχνοτροπία του μοιάζει με εκείνη των μωσαϊκών του άγιου Βιταλίου της Ραβέννας και της Αγίας Σοφίας της Κωνσταντινουπόλεως. Το θέμα του είναι από το κατά Ματθαίον ΙΖ', 2-8. Ο Κύριος βρίσκεται στο κέντρο με τον προφήτη Ηλία στα δεξιά και τον προφήτη Μωϋσή στα αριστερά Του και τους τρεις μαθητές Πέτρο, Ιάκωβο και Ιωάννη στα πόδια Του. Το πρωί, το φως του ηλίου που εισέρχεται από τα ανατολικά παράθυρα, έντονα υπενθυμίζει το σχετικό χωρίο του Ευαγγελίου: «έλαμψε το πρόσωπον αυτού ως ο ήλιος τα δε ιμάτια αυτού εγένοντο λευκά ως το φως» (Ματθ. ΙΖ', 2). Στο ίδιο μωσαϊκό βλέπει κανείς στα χείλη της αψίδας τους δώδεκα Αποστόλους, τους δώδεκα Προφήτες, τον πρεσβύτερο Λογγίνο (ηγούμενο της Μονής κατά τον χρόνο της κατασκευής του μωσαϊκού) και τον διάκονο Ιωάννη (πιθανώς τον Ιωάννη της Κλίμακος). Επάνω από την αψίδα υπάρχουν εικόνες που δείχνουν τον Μωϋσή μπροστά στην φλεγόμενη Βάτο να λύνει «το υπόδημα των ποδών του» και άλλη να παίρνει τις πλάκες του Δεκάλογου, επίσης δύο πρόσωπα με φωτοστέφανο (πιθανώς ο Ιωάννης ο Βαπτιστής και η Θεοτόκος), καθώς και δύο Άγγελοι, προσφέροντες δώρο στον Αμνό (συμβολισμός του Ιησού Χριστού).

Το παρεκκλήσι της Αγίας Βάτου

Το παρεκκλήσι της αγίας Βάτου βρίσκεται πίσω από το ιερό Βήμα του Καθολικού της Μονής. Ο προσκυνητής εισέρχεται σ' αυτόν τον αγιότατο τόπο ανυπόδητος, σε ανάμνηση της εντολής του Θεού στον Μωϋσή: «λύσαι το υπόδημα των ποδών σου· ο γαρ τόπος εν ω σύ έστηκας, γη αγία εστί» (Εξ. Γ', 5). Το παρεκκλήσι είναι αφιερωμένο στον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου. Η εικόνα του τιμωμένου προσώπου, αριστερά της αγίας Τραπέζης, είναι μοναδική και δείχνει την Θεοτόκο με το Χριστό στην αγκάλη Της να κάθεται εν μέσω της φλεγόμενης Βάτου, ενώ αριστερά ο Μωϋσής προσκυνεί ανυπόδητος. Η αγία Τράπεζα του παρεκκλησίου δεν έχει θεμελιωθεί επάνω εις άγια λείψανα, ως συνήθως, αλλά επάνω στις ρίζες της φλεγόμενης Βάτου. Στην αψίδα υπάρχει ένας ψηφιδωτός Σταυρός του 10ου αιώνα. Η Θεία Λειτουργία τελείται στο παρεκκλήσι κάθε Σάββατο. Αξίζει να σημειωθεί, ότι το είδος της Βάτου αυτής, είναι το μόνο που φύεται σε όλη την χερσόνησο του Σινά.

Η παλαιά Τράπεζα.

Η Τράπεζα των μοναχών είναι ένα από τα πλέον ενδιαφέροντα κτίρια της Μονής. Μοιάζει με τετράπλευρο ναό, με τόξα αιχμηρά στην κορυφή γοτθικού ρυθμού, επί των οποίων υπάρχουν φραγκικές επιγραφές και οικόσημα. Στην κόγχη της Τραπέζης υπάρχει θαυμάσια τοιχογραφία του 16ου αιώνα, που παριστάνει την επίσκεψη του Κυρίου στον Αβραάμ υπό μορφή τριών Αγγέλων, οι οποίοι ήσαν

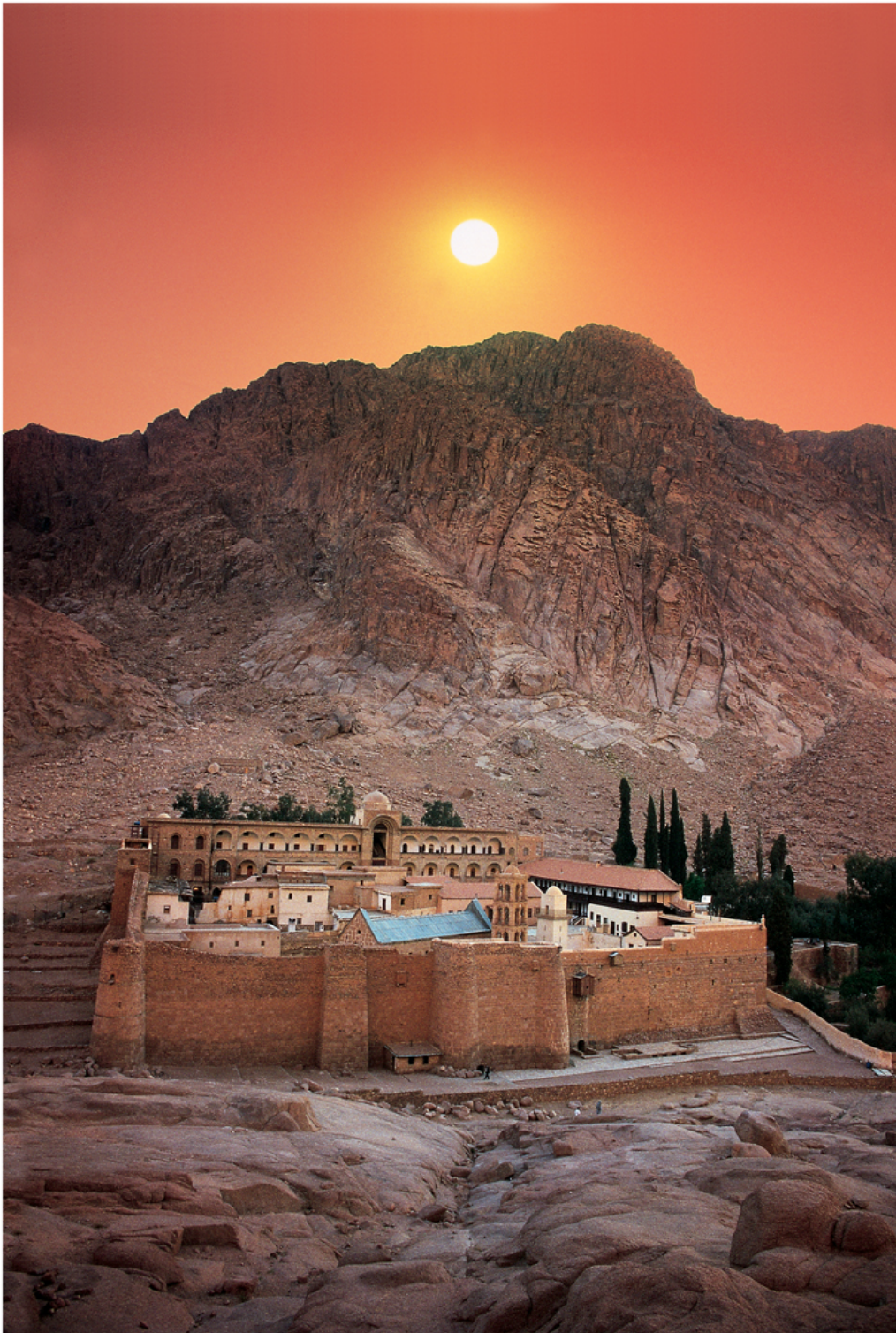
σύμβολο της αγίας Τριάδος, και πάνω εικονίζεται η Δευτέρα Παρουσία. Οι περισσότερες από τις υπόλοιπες τοιχογραφίες έχουν γίνει πρόσφατα από τον μοναχό Παχώμιο (+1958). Στο κέντρο υπάρχει ξυλόγλυπτη Τράπεζα, σε ρυθμό Αναγεννήσεως (ροκοκό), η οποία κατασκευάσθηκε τον 17ο αιώνα στην Κέρκυρα. Εδώ παλαιότερα έτρωγαν οι μοναχοί με επικεφαλής τον Αρχιεπίσκοπο, ενώ από τον άμβωνα, όπως συνηθίζεται στις Μονές, γινόταν η ψυχωφελής ανάγνωση από πατερικά συγγράμματα.

Η Πινακοθήκη.

Στην Πινακοθήκη εκτίθενται 150 εκλεκτές εικόνες από μία συλλογή 2.000 περίπου εικόνων ανεκτίμητης πνευματικής, ιστορικής και καλλιτεχνικής αξίας. Υπάρχουν πολλές σπανιότατες και αρχαιότατες, κηρόχυτες εικόνες του βου αιώνα. Τμήμα της συλλογής ανήκει στην πρώιμη Βυζαντινή περίοδο (6ος-10ος αι.) με τεχνοτροπία Έλληνιστική, Γεωργιανή, Συριακή και Κοπτική. Μεγάλο μέρος της συλλογής χρονολογείται από τον 11ο μέχρι τον 15ο αιώνα. Η Κρητική Σχολή του 16ου αιώνα, η οποία δημιουργήθηκε από το Σιναϊτικό Μετόχιο του Ηρακλείου, αντιπροσωπεύεται επίσης με μεγάλο αριθμόν εικόνων. Δυτικής προελεύσεως εικόνες είναι σπάνιες· μία Ισπανική εικόνα της αγ. Αικατερίνης, γοτθικής τεχνοτροπίας του 14ου αιώνα, βρίσκεται στο Καθολικό της Μονής.

Η Βιβλιοθήκη.

Η Βιβλιοθήκη της Μονής είναι η δεύτερη σε σπουδαιότητα του κόσμου μετά τη βιβλιοθήκη του Βατικανού, τόσο σε αριθμό, όσο και σε αξία χειρογράφων. Υπάρχουν 3.000 χειρόγραφα, από τα όποια τα δυο τρίτα Ελληνικά και τα υπόλοιπα Αραβικά, Σλαβικά, Συριακά, Κοπτικά, Ιβηρικά (Γεωργιανά), Αρμενικά και Αιθιοπικά. Τα περισσότερα είναι Χριστιανικού περιεχομένου· υπάρχουν όμως και ιστορικής αξίας έγγραφα Αυτοκρατόρων, Πατριαρχών, Αρχιερέων, Ηγεμόνων και Σουλτάνων. Ο σπουδαιότερος θησαυρός σήμερα της Βιβλιοθήκης είναι ο παλίμψηστος Συριακός κώδικας του 400 μ.Χ. περίπου με δεύτερη γραφή του 7ου ή 8ου αιώνα. Στο παρελθόν υπήρχε και ο Σιναϊτικός Κώδικας, το πολυτιμότερο χειρόγραφο στον κόσμο, που περιείχε το Ελληνικό κείμενο της Αγίας Γραφής (Παλαιάς και Καινής), χρονολογούμενο από τα μέσα του 4ου αιώνα. Το 1865 το δανείσθηκε ο Γερμανός μελετητής Τίσεντορφ για λογαριασμό του Ρώσου αυτοκράτορα, αλλά ποτέ δεν επεστράφη. Το 1933 το αγόρασε το Βρετανικό Μουσείο αντί 100,000 λιρών, στο οποίο και βρίσκεται σήμερα. Το αρχαιότερο Ελληνικό Ευαγγέλιο σήμερα στη Βιβλιοθήκη είναι του 717 μ.Χ., δώρο του αυτοκράτορα Θεοδοσίου του Γ'. Έκτος των χειρογράφων υπάρχουν επίσης 5.000 έντυπα, μερικά δε από αυτά ανήκουν στις πρώτες δεκαετηρίδες της τυπογραφίας.

Το Όρος της Αγίας Αικατερίνης.

Το όρος της αγ. Αικατερίνης είναι το υψηλότερο της χερσονήσου του Σινά και φθάνει τα 2.646 μέτρα. Απέχει πέντε ώρες με τα πόδια από τη Μονή και υπάρχει ομαλός δρόμος, κατασκευασμένος από τον μοναχό Μωϋσή. Στην κορυφή του όρους υπάρχει το παρεκκλήσιο της Αγίας. Ο τόπος που βρέθηκε το άγιο λείψανο είναι ακριβώς κάτω από την αγία Τράπεζα. Δίπλα στο ναό υπάρχουν δύο δωμάτια για

τους προσκυνητές και λίγο μακρύτερα ένα παρατηρητήριο του Μετεωρολογικού Ινστιτούτου Καλιφόρνιας. Η θέα από εδώ είναι θαυμάσια. Ο παρατηρητής μπορεί να δει την Ερυθρά θάλασσα νότια και τον κόλπο του Εϊλάτ ανατολικά.

Το όρος Σινά.

Η αγία Κορυφή ή το όρος του Μωϋσέως, όπως λέγεται από τους ντόπιους, έχει ύψος 2,240 μέτρα και απέχει από τη Μονή δύο ώρες με τα πόδια. Αυτός είναι ο Ιερός τόπος, όπου ο Μωϋσής έλαβε από τον Θεό το Νόμο και συνομίλησε επανειλημμένως με Αυτόν.Υπάρχουν δύο δρόμοι προς την αγία Κορυφή, ο ένας αποτελείται από 3.750 πέτρινα σκαλοπάτια, φτιαγμένα από τους μοναχούς. Ο άλλος είναι ομαλός, περιφερικός δρόμος, φτιαγμένος τον 19ο αιώνα από τον αντιβασιλέα της Αιγύπτου Αμπά Πασά Α'.Στην αγία Κορυφή υπάρχει ναός της αγίας Τριάδος, κτισμένος πρόσφατα με τις πέτρες μεγάλου και αρχαίου Ναού, τον οποίο είχε κτίσει ο Ιουστινιανός. Στη βόρεια πλευρά του Ναού βρίσκεται μικρόν σπήλαιο. όπου ο θεόπτης Μωϋσής, «εισήλθε και ην εκεί εν τω όρει τεσσαράκοντα ημέρας και τεσσαράκοντα νύκτας» και από όπου αξιώθηκε να δει τον Θεό, όχι όμως κατά πρόσωπο. πηγή: Ιερά και Βασιλική Μονή του Θεοβαδίστου όρους Σινά, Εκδ. Ι. Μ. Σινά (αποσπάσματα)